

Ved kgl. anordning kan loven endvidere gøres anvendelig på værker, som først er udgivet af mellemfolkelige organisationer, samt på ikke udgivne værker, som sådanne organisationer har ret til at udgive.

§ 61. Loven gælder også værker, som allerede er genstand for ophavsret efter ældre love.

Eksemplarer, som er lovligt fremstillet før lovens ikrafttræden, kan fremdeles vises offentligt og spredes til almenheden, idet dog bestemmelsen i § 23 om udlejning af musikaler må iagttages.

§ 62. De i henhold til ældre lovgivning givne særlige privilegier og forbud forbliver i kraft.

§ 63. Denne lov træder i kraft 1. januar 1961.

Lov om forfatterret og kunstnerret nr. 149 af 26. april 1933 samt § 11, stk. 2 i lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning ophæves. Henvisninger i andre love til tidligere love om forfatterret og kunstnerret skal gælde de tilsvarende bestemmelser i denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget.

Indledning.

I sommeren 1938 afholdtes der i Stockholm efter indbydelse af den svenske regering et møde mellem delegerede fra Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige i det øjemed at drøfte, hvorvidt der var anledning til at optage et nordisk samarbejde med henblik på udarbejdelse af ensartede love om forfatterret og kunstnerret i de nævnte lande. Et ønske herom var fremsat af de nordiske forfatterorganisationer.

På mødet var der enighed om, at et sådant samarbejde var ønskeligt. Et vist fællesskab i lovgivningen på dette område var i øvrigt ikke noget absolut nyt, idet der allerede i årene 1890-92 udarbejdedes et fælles dansk-norsk udkast til en lov om forfatterret og kunstnerret. Denne lov gennemførtes i Norge allerede i 1893, medens den i Danmark først blev vedtaget i 1902. Den er i Danmark i visse henseender blevet ændret ved nye love af 1904, 1908, 1912 og 1933, men grundstammen i loven, selv i den nuværende skikkelse, lov nr. 149 af 26. april 1933, er stadig loven nr. 189 af 19. december 1902, som altså er baseret på det dansk-norske samarbejde. I Norge afgav en kommission i 1925 en betænkning vedrørende en ny forfatter- og kunstnerretslov, „Innstilling til lov om vern for åndsverker“. Dette forslag blev lagt til grund for en ny finsk lov „om upphovsmannarätt til alster av andlig verksamhet“ af 3. juni 1927, medens det — i en noget ændret skikkelse — gennemførtes som norsk lov den 6. juni 1930. Herved afløstes det tidligere dansk-norske retsfællesskab på dette område af et finsk-norsk.

Man fandt i øvrigt, at et samarbejde vedrørende forfatter- og kunstnerretten ville indgå som et

naturligt led i det fælles-nordiske lovgivningsarbejde, som i det sidste halvt hundrede år havde været gennemført på så mange områder inden for civilretten. Det nordiske sprog- og kulturfællesskab bevirker, at en fælles-lovgivning netop på litteraturens og kunstens område må fremstå som noget særdeles praktisk og ønskeligt. Og hertil kom, at der, uanset at de nordiske landes lovgivning vedrørende forfatter- og kunstnerretten (med undtagelse af Islands) fornylig var blevet revideret, nemlig i 1930 (Norge og Finland), 1931 (Sverige) og 1933 (Danmark), dog forelå adskillige vigtige materielle retsproblemer, der tiltrængte en løsning. Mange nye spørgsmål var navnlig dukket op som følge af den stigende brug af mekaniske gengivelser af åndsverker (radio, grammofon, lydfilm etc.).

De pågældende delegerede — for Danmarks vedkommende nu afdøde departementschef Fr. Graae samt professor dr. jur. Torben Lund — afgav derfor indstilling til deres respektive regeringer om påbegyndelse af et nordisk samarbejde på dette lovgivningsområde, og denne indstilling blev tiltrådt af regeringerne, idet dog den islandske regering ikke ønskede direkte at deltage i arbejdet, men anmodede om at blive orienteret om, hvad der blev resultatet af dette arbejde, med henblik på at lægge dette til grund også for en ny islandske lov til afløsning af den gældende forfatterretslov af 1905.

De delegerede fra de 4 lande, der direkte deltog i samarbejdet, mødtes første gang i maj 1939 i Stockholm. Skønt krigen og den tyske besættelse af Norge og Danmark i høj grad vanskeliggjorde arbejdet, var man dog i 1949 nået så vidt, at man på et møde i København i oktober 1949 kunne